

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

The Relationship between the Role of School Administrators and

The School Quality Assurance of the School under

The Local government organization.

นรินทร์รัตน์ รักไธสงค์, Narinrat Ruckthaisong¹

สุภัชฌาณ์ ศรีเยี่ยม, Supatcha Sri-iam²

ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์, Chanchai Wongsirasawat³

E-mail: narinrat973@gmail.com

Received: August 29, 2021 Revised: August 30, 2021

Accepted: December 2, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ (1) บทบาทผู้อำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด (2) บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด (3) บทบาทผู้ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (4) บทบาทผู้ให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก และ(5) บทบาทผู้

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี/ Valaya Alongkorn Rajabhat University.

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี/ Valaya Alongkorn Rajabhat University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี/ Valaya Alongkorn Rajabhat University.

คาดการณ์อยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (2) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (3) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (4) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด (5) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด (6) การติดตามผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และ (7) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านตามลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสมบูรณ์จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยด้านบทบาทผู้ให้คำปรึกษามีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา อยู่ในระดับสูงมาก และด้านบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: (บทบาทของผู้บริหาร), (การประกันคุณภาพการศึกษา), (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

Abstract

This research was a mixed methodology containing the following objectives: 1) study of the level of school administrators' roles, 2) the level of the school quality assurance, and 3) the relationship between the roles of school administrators and the school quality assurance of the education under The Local Government Organization. The statistics used for data analysis were descriptive analysis, and Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient.

The research findings were follows: 1) in overall, the level of school administrators' roles were in the highest level, being considered respectively from the most to the least aspects, namely (1) the role of facilitator was in the highest level, (2) the role of supporter was in the highest level, (3) the role of evaluator was in the highest level, (4) the role of counselor was in the high level, and (5) the role of predictor was in the high level. 2) The level of the school quality assurance of schools were the highest level, being considered respectively from the most to the least aspects, namely (1) regulating educational standards were the highest level, (2) operating the educational development plans were in highest level, (3) assessing and examining quality assurance were in highest level, (4) self-assessment report was in highest level, (5) continuous development of quality schools were in highest level, (6) performance tracking were in high level, (7) preparation of educational development plans were in high level. 3) in overall, the relationship between the roles of school administrators and the school quality assurance was

in the high level of positive relation at the .01 level of significance, when it was being considered respectively in each aspect by correlation coefficient from the complete correlation level to the none of it at all, the role of counselor correlated to the educational operation plan is in highest level, as well as the role of supporter that correlated to the regulation of educational standards was in moderate level.

Keywords: (Administrators' role), (School quality assurance), (Local government organization)

1. บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น และปฏิบัติงานร่วมกัน มีการระดมความคิดใหม่มาสู่การปฏิบัติ มีการมอบหมายงานให้บุคลากรทำงาน ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงานและคอยสั่งการต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ให้คำปรึกษาช่วยให้บุคลากรเข้าใจงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการกำกับดูแล และมีบทบาทในการติดตาม เพื่อรับข้อมูลทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ดูแลติดตามการทำงานของบุคลากร เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และให้ข้อมูลป้อนกลับ โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขอบข่ายและขอบเขตของงานให้ชัดเจน ตั้งแต่เป้าหมายรายละเอียดของงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน อำนาจความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรในอันที่จะบรรลุกฎเกณฑ์ และข้อบังคับต่างๆ ของงาน เพราะในปัจจุบันกระแสเรื่องคุณภาพได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการต่างๆ เป็นอย่างมาก ที่สำคัญยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเคารพนับถือมั่นใจ ยอมรับและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถและเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อ นักเรียน และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นไป

นอกจากนี้ยังพบว่า ความสัมพันธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จากการศึกษางานวิจัย ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์⁴ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้นำของโรงเรียนมีหน้าที่บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลนั้นจะต้องแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดศรัทธาและยอมรับในการบริหารงาน ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องคอยกระตุ้นและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานให้ไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาที่พบข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล และรับผิดชอบ มีการบริหารจัดการประเมินผลการดำเนินงาน และเพื่อยกระดับการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอในบทความนี้ มี 3 ข้อ คือ

2.1 เพื่อศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research : MMR) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลมีดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

⁴ ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 2561).

ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4. ผลการวิจัย/ประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบทบาทโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า มีบทบาทผู้อำนวยการความสะอาดอยู่ในระดับมากที่สุด มีบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด มีบทบาทผู้ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด มีบทบาทผู้ให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก และมีบทบาทผู้คาดการณ์อยู่ในระดับมาก

4.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทผู้อำนวยการความสะอาดในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารได้สนับสนุนการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารอำนวยความสะดวกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารจัดหาวัสดุเครื่องอำนวยความสะดวกให้ผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างเพียงพออยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างเป็นกัลยาณมิตรอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก

4.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทผู้ประเมินในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารแจ้งผลหลังการประเมินให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบทุกครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารแจ้งเกณฑ์การประเมินให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบก่อนมีการประเมินทุกครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารสนับสนุนการประเมินที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

4.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทผู้คาดการณ์ในภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาพัฒนางานในอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารมีแนวคิดพัฒนาสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมออยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ก้าว

ไกลในการพัฒนาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารพร้อมแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ทุกสถานการณ์ อยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารนำข้อมูลปัจจุบันมาใช้ตัดสินใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทผู้ให้คำปรึกษา ในภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารชี้แนะแนวทางปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานในหน้าที่ของตนเองอย่างมีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารให้คำแนะนำขั้นตอนการดำเนินงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารให้คำปรึกษาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้าใจตัวเองอยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารให้คำปรึกษาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้าใจต่อภาพแวดล้อม สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารชี้แนะงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

4.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทผู้ส่งเสริม สนับสนุนในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไป น้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งอยู่ในระดับมากที่สุดรายการ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสก้าวหน้าในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก และรายการ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4.1.6 ผลสัมฤทธิ์บทบาทในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทผู้อำนวยการสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนรู้อย่างดี และด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กเล็กให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่างการ ปฏิบัติงาน และสนับสนุนในการทำงานให้เกิดอุปสรรคและผลกระทบในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงาน พร้อมทั้งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้กับ ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. บทบาทผู้ประเมิน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งและแนะนำหลักเกณฑ์การประเมินให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบก่อนการประเมิน และแจ้งผลการประเมินให้ทราบหลังการประเมิน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาตามแบบประเมินที่กำหนด ไว้ และประเมินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

3. บทบาทผู้คัดการณณ์ ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้ความเข้าใจในงานของตนเอง สามารถนำไปปฏิบัติงานได้

3.2 บุคลากรภายในสถานศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลของสถานศึกษา และสามารถให้ข้อมูลของสถานศึกษาต่อผู้มารับบริการได้อย่างถูกต้อง

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวังให้ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน องค์กร และผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามวิสัยทัศน์ ตรงตามบริบทของสถานศึกษา

4. บทบาทผู้ให้คำปรึกษา ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ของทางราชการ สามารถให้คำปรึกษา ชี้แนะ แนะนำข้อปฏิบัติ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและเข้าใจในงานและหน้าที่ของตนเอง สามารถนำมาประกอบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาแนะนำขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ และสามารถเชื่อมโยงกันทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5. บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน ประกอบด้วย

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความสามารถ ศักยภาพด้านต่าง ๆ มาใช้พัฒนาองค์กรได้

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้ารับการอบรม ฯ หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการหน้าที่อยู่เสมอ ด้านการศึกษาแนะนำให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าร่วมอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น เพื่อให้มีการพัฒนางานมากยิ่งขึ้น

4.2 ผลศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้านตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

อย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด การติดตามผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมาก

4.2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษารู้อยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษารู้อยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษารู้อยู่ในระดับมากที่สุด และรายการผู้บริหารประกาศค่าเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนร่วมการจัดการศึกษาได้รับทราบอยู่ในระดับมาก

4.2.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารให้สถานศึกษาจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกับแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการแนวทางการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA อยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารเสนอแผนพัฒนาการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาจากจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

4.2.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารกำหนดให้สถานศึกษาจัดเก็บรวบรวมหลักฐานอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารประชุมชี้แจงแผนพัฒนาการศึกษาให้ผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายทราบก่อนดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารนำผลการประเมินแต่ละกิจกรรมโครงการมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารให้สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับมาก

4.2.4 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารให้สถานศึกษาจัดทำคู่มือ แบบประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการ

ผู้บริหารกำหนดให้มีการประเมินตามหลักเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาสรุปวิเคราะห์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด และรายการผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

4.2.5 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารกำหนดให้คณะกรรมการติดตามผลรายงานผลการติดตาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานคุณภาพการศึกษาระดับบุคคล อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งอยู่ในระดับ รายการผู้บริหารนำผลติดตามการดำเนินงานไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาอยู่ในระดับมากและรายการผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

4.2.6 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารเสนอรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารให้สถานศึกษาเผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพการศึกษานับสมบูรณ์ ต่อสาธารณชนอยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารประชาสัมพันธ์ผลการประเมินด้วยวิธีที่หลากหลายอยู่ในระดับมาก รายการผู้บริหารเสนอรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารสรุปผลรายงานประจำปีประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

4.2.7 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่า รายการผู้บริหารส่งเสริมแนวคิดการประกันคุณภาพที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อผู้ได้บังคับบัญชาประจำทุกปีการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รายการผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่ในระดับ

มากที่สุด รายการผู้บริหารนำผลผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการบริหารอยู่ในระดับมาก และรายการผู้บริหารพัฒนาพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

4.2.8 ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อประชุมวางแผน และกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากำหนดเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน และดำเนินงานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองกำหนด และตรงตามบริบทของสถานศึกษา

2. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนพัฒนาการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และประกาศใช้ตามเวลาที่กำหนด

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาและขั้นตอนที่กำหนดไว้ และแบ่งหน้าที่ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบโครงการและกิจกรรมของสถานศึกษา

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษานำวงจรการควบคุมคุณภาพหรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) มาใช้ในขั้นตอนการดำเนินโครงการและกิจกรรมของสถานศึกษา ตามรอบระยะเวลาโครงการและกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้

4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน เกณฑ์ ประเด็นพิจารณาที่กำหนดไว้โดยหน่วยงานต้นสังกัด

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาประชุม ทำความเข้าใจ และกำหนดแผนการดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา ประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน เกณฑ์ ภายในสถานศึกษา และหน่วยงาน ภายนอกตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

4.4 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้สถานศึกษานำผลการประเมินลงใน ระบบสารสนเทศ

5. การติดตามผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน จากบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้คณะกรรมการติดตามผลการ ดำเนินงานตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ตามรอบปีงบประมาณหรือปีการศึกษา และรายงานผล การติดตามการดำเนินงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการติดตามมาจัดเก็บเป็นสารสนเทศ และใช้ปรับปรุงหรือพัฒนา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษา ต่อ ๆ ไป

6. การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ประกอบด้วย

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษานั้น ๆ ตามรูปแบบการรายงานของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่นกำหนด แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขอความเห็นชอบ

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็น องค์การแห่งการเรียนรู้

7.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาจากการประเมินตนเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นำมาจัดเป็น ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ มีคุณภาพและมาตรฐานมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ

4.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การ

จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) การติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.1 บทบาทผู้อำนวยการความสะอาดของผู้บริหารสถานศึกษา (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.2 บทบาทผู้ประเมินของผู้บริหารสถานศึกษา (X₂) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.3 บทบาทผู้คาดการณ์ (X₃) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.4 บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การ

ติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3.5 บทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X₅) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา (Y₁) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Y₇) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (Y₂) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา (Y₃) การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y₄) การติดตามผลการดำเนินงาน (Y₅) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามลำดับดังนี้

5.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของแรงชนม์ขวัญศรี⁵ ที่ศึกษาผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี พบว่า การดำเนินการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับมาก

5.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

⁵ แรงชนม์ ขวัญศรี. การดำเนินการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี. 2559).

ผลการวิจัยข้อนี้เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนุกุล ชื่นชม⁶ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของนิมิตร อิสระกุล⁷ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตรา เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออภิปรายว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 บทบาท ได้แก่ บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด บทบาทผู้ประเมิน บทบาทผู้คาดการณ์ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา และบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน นอกจากจะมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว ยังเปรียบเสมือนตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง และแสดงให้เห็นว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาน่าจะส่งผลหรือมีอิทธิพล (effect) ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วยจึงเป็นที่ยืนยันได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารการศึกษาเป็นอย่างยิ่งดังคำกล่าวของโสรัส กันแก้ว⁸ ที่กล่าวไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารคือ ผู้ที่ดูแล รักษา พัฒนางค์กรให้ดำรงอยู่ด้วยความมั่นคง เจริญก้าวหน้า และใช้ความรู้ ความสามารถ ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย นโยบายขององค์กร โดยหลักการและเหตุผลที่เป็นที่ยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาผสมผสาน เพื่อจะพัฒนางค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารที่จะเป็นผู้ที่ทำงานประสบผลสำเร็จต้องรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองว่าควร

⁶ นุกุล ชื่นชม. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2555).

⁷ นิมิตร อิสระกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตรา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2549).

⁸ โสรัส กันแก้ว. บทบาทการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตรา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2549).

ปฏิบัติอย่างไรต่องานที่รับผิดชอบ เพื่อการบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วม รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยอภิปรายว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เพราะบทบาทของผู้บริหารศึกษาทั้ง 5 บทบาทนั้น มีลักษณะที่สอดคล้องกลมกลืนกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่แล้ว อาทิ บทบาทผู้อำนวยการความสะอาดของผู้บริหารสถานศึกษาก็ย่อมที่จะเอื้อต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงแผนพัฒนาการศึกษาให้ผู้รับผิดชอบทุกฝ่ายทราบก่อนดำเนินการ หรือผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการ เป็นต้น ทั้งนี้ เมื่อบทบาทของผู้บริหารศึกษามีลักษณะที่สอดคล้องกลมกลืนกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่แล้ว จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นดังผลที่ปรากฏออกมา กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจัดเป็นตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยตามที่ผู้วิจัยได้อภิปรายไปข้างต้น

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากผลการวิจัยนี้ ได้แก่ นโยบาย แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปยึดถือปฏิบัติผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาททั้ง 5 ด้าน ได้แก่ บทบาทผู้อำนวยการความสะอาด บทบาทผู้ประเมิน บทบาทผู้คาดการณ์ บทบาทผู้ให้คำปรึกษา และบทบาทผู้ส่งเสริมสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ควรสร้างความตระหนัก กระตุ้นเตือน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายพยายามดำเนินงาน บริหารจัดการ พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และการติดตามผล การดำเนินงานให้เต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ เพื่อให้ผลการดำเนินงานทั้งสองด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อให้ครูและบุคลากรนำไปเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดมีการบริหารจัดการ ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อยกระดับการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน พัฒนาการในการจัดการความรู้ (Knowledge Management) นำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- แรงชนน์ ขวัญศรี. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี. 2559.
- โสธรส กันแก้ว. บทบาทการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2549.
- นิมิตร อิศระกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2549.
- นุกูล ชื่นชม. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2555.
- ปวันรัตน์ โพธิ์จันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 2561.

